

TANEN ELDE EDİLiŞİ

TANNIC ACİD (BP 1968)

**BAZI ETKEN BİLEŞİKLERİ
TANIMA REAKSİYONLARI**

TANENLER, BİTKİLERDE BULUNAN POLİFENOLİK YAPIDAKİ SU, ETANOL VE ASETONDA ERİYEN; ETER, KLOROFORM GİBİ LİPOFİLİK ÇÖZÜCÜLERDE AZ ERİYEN, BURUK LEZZETLİ DERİ İLE BİRLEŞEREK ONU SERTLEŞTİREN, ASTRENJAN ÖZELLİĞE SAHİP BİLEŞİKLERDİR.

BİTKİLERDE TANENLER KOMPLEKS HALDE BULUNURLAR VE BU KOMPLEKSLERE TANNÖİD ADI VERİLİR. BAZILARI OZLAR İLE BİRLEŞMİŞTİR, BUNLARA DA TANNÖZİT ADI VERİLİR.

- Tanenlerin sulu çözeltileri ağır metal tuzları ile (Cu, Hg, Fe, Pb, Zn) çöktürülebilir.
- Fe⁺³ tuzları ile Gallik (gallik asit+oz) ve Elajik (elajik asit asit+oz) tanenler **mavi**- siyah ;
- Kateşik tanenler **esmer-yeşil** renk ve çökelek verirler.
- Bromlu su ve STIASNY (formol + HCl) reaktifi ile yalnızca kateşik tanenler çöker.

➤ **PERKOLASYON:** Toz edilmiş drogların içinden solvan geçirilmesi ile drog bileşiminde bulunan maddelerin çözücüye geçerek alınması olayıdır. Toz drogdan yeterli miktar çözücünün yavaş ve uzun süreli geçirilmesine dayanır.

➤ **Yöntem**
PERKOLASYON;
kullanılan gereç
PERKOLATÖR' dür.

DENEYİN YAPILIŞI

Drog: Gallae Quercinae (Meőe mazısı)

Kaba toz edilmiş ve 10 g civarında tam tartılmıő drog perkolatöre doldurulur. (perkolatöre doldurulan drogun üstü kuru kalmamalıdır)

Eter : Etanol : Su (50: 6 :2)*

1,5 saat maserasyona bırakılır. Bu sürenin sonunda sıvı ayırma hunisine alınır.

+3 ml su ile kuvvetle çalkalanır.

*: Tanenler etanolde çok iyi çözünür, ancak ekstreye reçine ve renk maddeleri gibi diğer maddelerin geçmesini engellemek için eter-etanol-su karışımı kullanılır.

ÜST FAZ

ALT FAZ (Şurup kıvamında)

Sulu – etanollü faz

Daha önce sabit ağırlığa getirilmiş darası alınmış kapsüle alınır.

Su banyosunda 50°C 'de yoğunlaştırılır.

**Etüvde 50 °C 'de kurutulur.
Tartılır, verim hesabı yapılır.**

TANNIC ACID (BP 1968)
(FARMAKOPE ANALIZI)

ÇÖZÜNÜRLÜK:

- Su ve %95'lik EtOH' ün bir kısımdan azında çözünür.
- Eter ve kloroformda çözünmez.
- Asetonda kolayca çözünür.
- Gliserinde yavaş yavaş çözünür.

TEŞHİS

A-) Tannik asit çözeltisi (su)

+ % 1'lik jelatin çözeltisiyle muamele edilir.

BEYAZ çökelek meydana gelir.

B-) Tannik asit çözeltisi (su)

+

FeCl₃ test çözeltisi

+

Seyreltik H₂SO₄

Sarımsı-kahverengi çözeltiliye dönüşen **mavimsi-siyah** renk verir.

C-) % 1'lik tannik asit çözeltisi üzerine metil kırmızısı ilave edildiğinde asit reaksiyon verdiğiinden **kırmızı** renk oluşur.

Zamk, Dekstrin, Şeker ve Tuzlar:

% 20' lik (a/h) 2 ml çözeltiye 2 ml % 90'luk alkol ilave edildiğinde çözelti berrak kalır. 1 ml eter ilave edildiğinde bulanıklık olmamalıdır.

BAZI ETKEN BİLEŞİKLERİ TANIMA REAKSİYONLARI

FLAVONOZİTLER

➤ DENEYİN YAPILIŞI:

A-) Drog: Sarı çiçekler

Numuneden % 2' lik dekoksiyon hazırlanır.

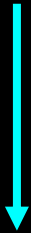
Dekoksiyon: Drog üzerine soğuk su konur ve 30 dk. kaynatıldıktan sonra sıcakken pamukken süzülür.

NUMUNEDEN HAZIRLANAN DEKOKSİYON 3 TÜPE AYRILIR.

1.tüpteki süzüntüye

+

1-2 ml % 10'luk NH_3

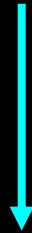

Koyu **SARI** renk

2.tüpteki süzüntüye

+

bazık kurşun asetat

SARI-TURUNCU

3.tüpteki süzüntüye

+

sulu FeCl_3

YEŞİL-MAVİ -SİYAH

çökelek

B-) SİYANİDİN (SHINODA) RXN

Flavonoitler için spesifiktir. Bir oxido-redüksiyon rxn'dur. Flavonoit varlığı yanında ne tip olduğu da anlaşılır.

➤ Flavon heterozitleri

Bitkiler aleminde oldukça yaygın bulunan sarı renkte pigmentlerdir. Flavonozit adıyla bilinirler.

DENEYİN YAPILIŞI

Numune + metanol

1-2 dk. Isıtılarak ekstre edilir.

Ekstre süzülür.

Süzüntüye + der. HCl (1-2 ml)

+ Mg tozu

Köpük oluşur köpük ve çözelti rengi ;

TURUNCU → **FLAVON**

KIRMIZI → **FLAVONOL**

MENEKŞE → **FLAVONON**

Köpürmenin nedeni, açığa çıkan hidrojen gazıdır.

Kalkon, izoflavon ve biflavonlar bu reaksiyonu vermezler.

ANTOSİYANLAR

➤ Antosiyanlar, benzopirilyum çekirdeği taşırlar. Bitkilerde çok rastlanan çiçek, yaprak, meyve gibi organlarda bulunan, kırmızı, mavi, mor gibi renkler veren pigmentlerdir.

➤ **DENEYİN YAPILIŞI:**

Drog: Pembe – mor renkli çiçekler

Drog + %50'lik EtOH $\xrightarrow{\text{ekstre edilir.}}$ Süzülür. (pamuktan)

Süzüntü 5 tüpe ayrılır:

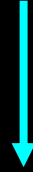

1.tüp
+
dil. H₂SO₄

KIRMIZI Renk
(Antosiyanlar, asidik ortamda kırmızı renk verirler.)

2.tüp
+
NaOH

SARI Renk
(Antosiyanlar, alkali ortamda sarı renk verirler.)

3.tüp
+
Kurşun Asetat

YEŞİL Renk
(Fenolik yapıdaki maddeler ağır metallerle çöker.)

4.tüp

+

Amil alkol (Sızdır)

(Üst faz,amil alkol,renksizdir.)

(Alt faz,sulu EtOH'lü tabaka
pembesidir.)

(İlk ekstre ile aynı renk.)

5.tüp

+

dil. H₂SO₄

Subanyosunda hafifçe ısıtılır.

Soğutulur

+

Amil alkol

(Üst faz,amil alkollü
tabakadır,**açık pembe**dir.)

(Alt faz, sulu EtOH'lü
tabakadır,
pembe-kırmızı renktedir.)

➤ **Amil alkol tabakasının pembe renk olmasının nedeni:**

Başlangıçta antosiyanozitler heterozit halinde olmaları nedeniyle amil alkolde çözünmezler. Daha sonra dil. H_2SO_4 ile yapılan hidroliz sonucunda heterozitler parçalanır ve antosiyanlar serbest hale geçer. Antosiyanlar ise amil alkolde çözünebildikleri için bu tabakayı renklendirebilirler.